

KANAŁ KAPICKI

ZARZĄDZANIE WODĄ
I PRZYRODĄ

T.Sidor, I.Naliwajek, P.Brzezicki, R.Acewicz

Spis treści:

- Wstęp
- Charakterystyka stanu obecnego
- Analiza oddziaływania zastawek piętrzących
- Wnioski

Wstęp

- Powstanie → lata 50-te XIX w.
- Cel → odwodnienie → użytki zielone
- Efekt przyrodniczy → obniżenie poziomu wody → mineralizacja torfu → zmiana roślinności

Charakterystyka stanu obecnego

- Zasoby wodne
- Gleby
- Roślinność leśna
- Roślinność nieleśna
- Zwierzęta
- Użytkowanie

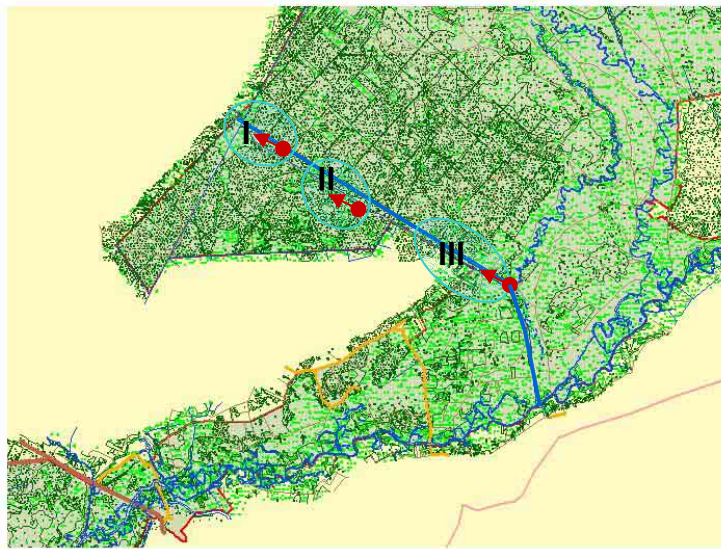
Zasoby wodne (1)

- Zarasta i brak połączenia z Biebrzą
- Długość: 9,2 km (BPN 6,2)
- Powierzchnia zlewni: 27,68 km² (w BPN – 21,4)

Zasoby wodne (2)

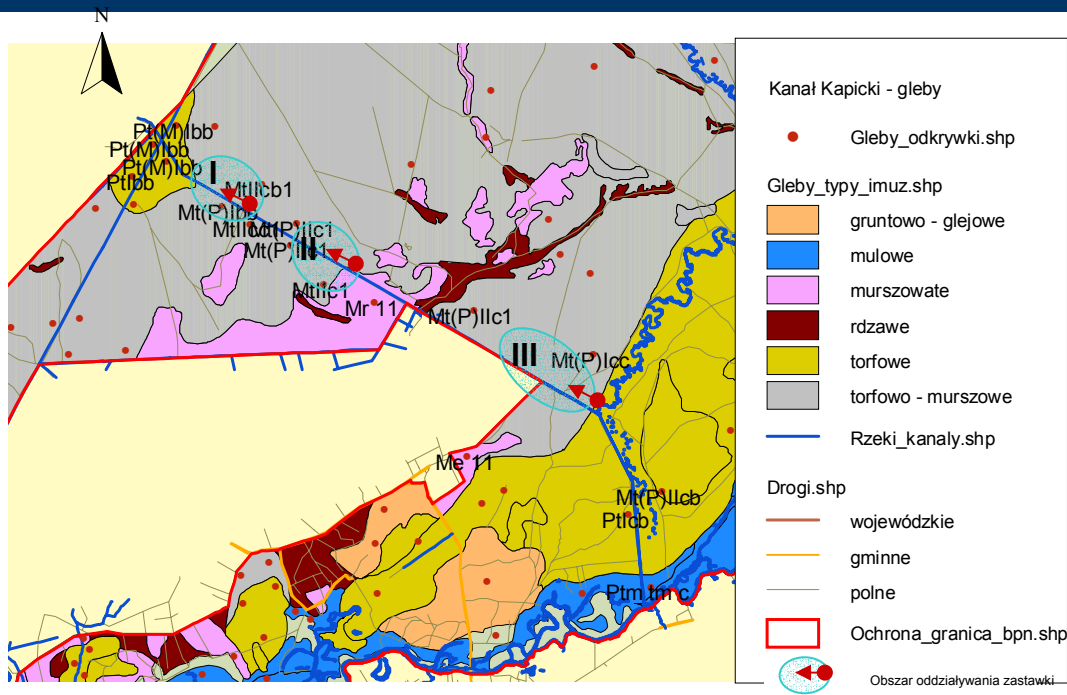
Urządzenia piętrzące na Kanale Kapickim

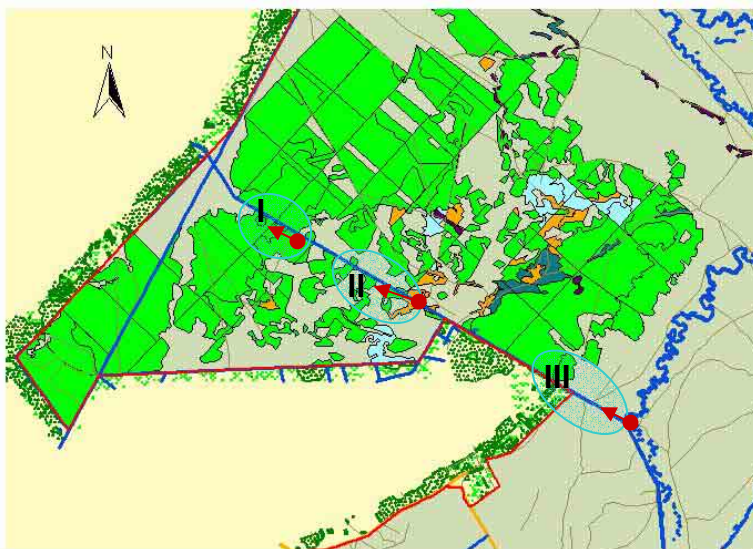
- Rzeki_kanalny.shp
- Drogi.shp
- wojewódzkie
- gminne
- polne
- Lasy.shp
- Laki_rosl_bagienna.shp
- Ochrona_granica_bpn.shp
- Ochrona_granica_otulina.shp
- Obszar oddziaływania zastawki

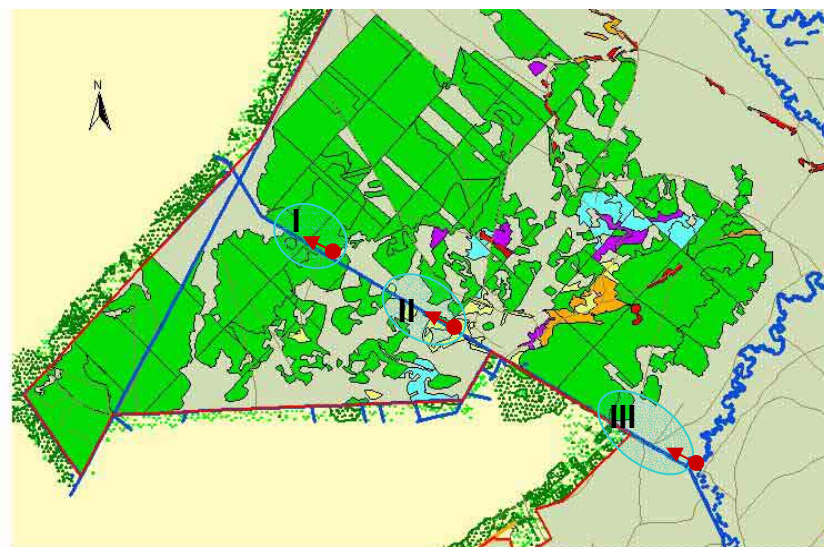
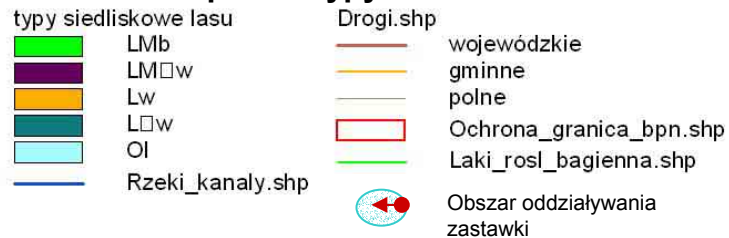
Gleby

Roślinność leśna

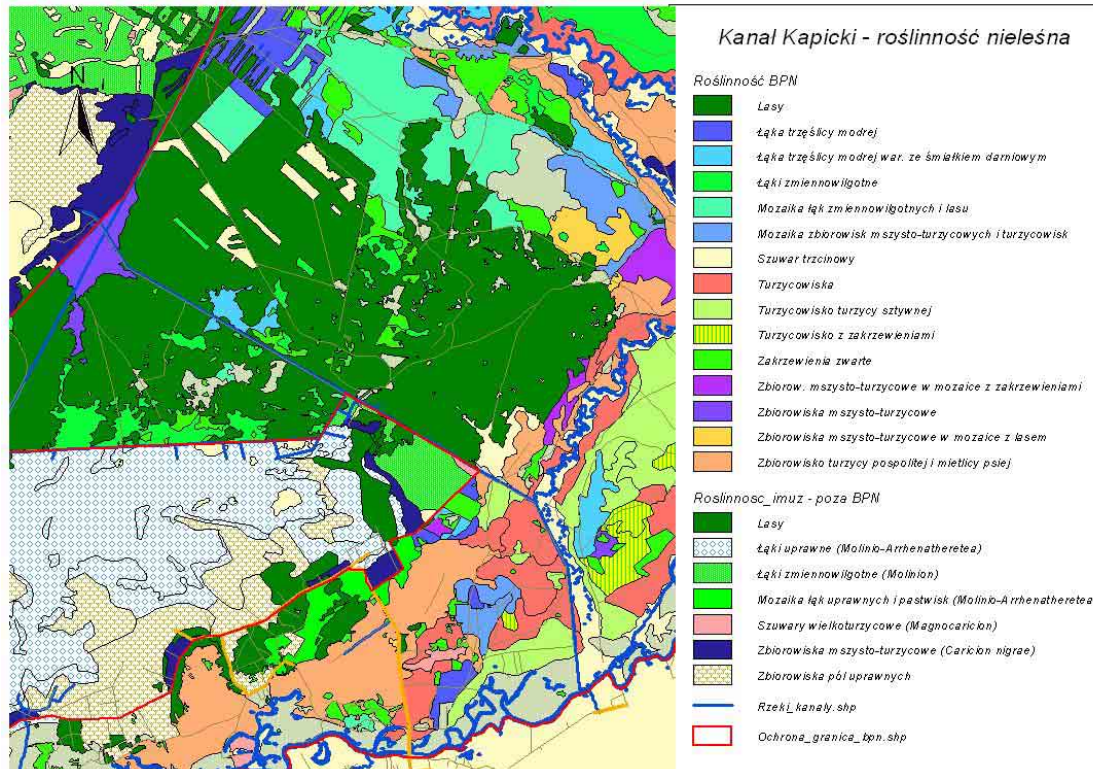
Kanał Kapicki – typy siedliskowe lasu

Kanał Kapicki – kręgi roślinności nieleśnej

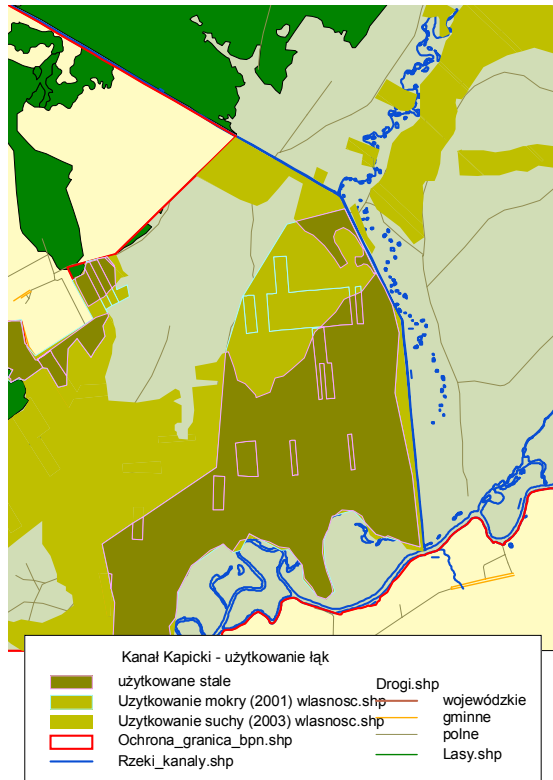
Roślinność nieleśna

Zwierzęta

Użytkowanie

Analiza oddziaływania zastawek (1)

Wariant I – zwiększenie uwilgotnienia siedlisk

- Przyczyny
 - ☞ piętrzenie wody przez zastawki
 - ☞ obfite opady, „mokre lata”
- Skutki
 - ☞ zmiany roślinności
 - ☞ zmiana możliwości użytkowania łąk

Analiza oddziaływania zastawek (2)

Wariant I - zwiększenie uwilgotnienia siedlisk

a) - analiza krótkookresowa

- Roślinność leśna ➡ brak zauważalnych zmian
- Roślinność nieleśna ➡ brak zauważalnych zmian
- Zwierzęta ➡ poprawa warunków bytowania dla gatunków cennych
- Użytkowanie łąk ➡ większy plon w lata suche i na łąkach oddalonych od Kanału
 ➡ okresowe trudności w użyciu maszyn i opóźnienie zbioru na łąkach przy Kanale

Analiza oddziaływania zastawek (3)

Wariant I - zwiększenie uwilgotnienia siedlisk

b) - analiza długookresowa

- Roślinność leśna
 - ☞ przekształcanie się niektórych zarośli wierzbowych w brzeziny moczarowe
 - ☞ przekształcanie się brzeziny pokrzywowych w lasy łąkowe, grądy lub brzeziny pokrzywowe
 - ☞ zwiększony udział olszy w składzie gatunkowym

Analiza oddziaływania zastawek (4)

Wariant I - zwiększenie uwilgotnienia siedlisk

b) - analiza długookresowa

- Roślinność nieleśna

- ☞ *brak użytkowania*

- ☞ zanikanie warstwy mszystej

- ☞ przekształcenie łąk trzęślicowych w kępiaste łąki turzycowe (*Magnocaricion*)

- ☞ zarastanie krzewami i drzewami

- ☞ *dalsze użytkowanie*

- ☞ utrzymanie niskiej roślinności

- ☞ wykształcenie się warstwy mszystej

- ☞ więcej gatunków cennych

Analiza oddziaływania zastawek (5)

Wariant I - zwiększenie uwilgotnienia siedlisk

b) - analiza długookresowa

- Zwierzęta powstanie na nieużytkowanych łąkach warunków dla bytowania niektórych cennych gatunków (łoś, dubelt, wodniczka, podróżniczek)

- powstanie na łąkach użytkowanych warunków dla bytowania niektórych cennych gatunków (cietrzew, rycyk)

Analiza oddziaływania zastawek (6)

Wariant I - zwiększenie uwilgotnienia siedlisk

b) - analiza długookresowa

- Użytkowanie
 - ☞ zwiększenie plonów z terenów oddalonych od Kanału
 - ☞ trudności z użytkowaniem łąk przy Kanale, ze względu na większe uwilgotnienie podłoża,
 - ☞ rezygnacja z użytkowania lub dewastowanie urządzeń piętrzących jeśli nie zapewni się dodatkowego wsparcia

Analiza oddziaływania zastawek (7)

Wariant II - brak piętrzenia

- Przyczyny zdejmowanie szandorów
 - nieprawidłowa konserwacja
 - dewastacja zastawek
- Skutki zmiany roślinności
 - zmiana możliwości użytkowania łąk

Analiza oddziaływania zastawek (8)

Wariant II – brak piętrzenia

a) - analiza krótkookresowa

- Roślinność leśna brak zauważalnych zmian
- Roślinność nieleśna brak zauważalnych zmian
  w przypadku suszy zmiana fizjonomi
- Zwierzęta brak warunków bytowania dla gatunków cennych
- Użytkowanie łąk mniejszy plon na łąkach oddalonych od Kanału
  w lata suche brak plonu

Analiza oddziaływania zastawek (9)

Wariant II – brak piętrzenia

b) - analiza długookresowa

- Roślinność leśna rozrzedzenie i rozpad drzewostanów brzozowych
- wzrost udziału wierzby, a w runie traw i roślinności nitrofilnej
- przekształcanie się brzeziny moczarowych w brzeziny pokrzywowe

Analiza oddziaływania zastawek (10)

Wariant II – brak piętrzenia

b) - analiza długookresowa

- Roślinność nieleśna

- ☞ *brak użytkowania*

- ☞ zanik warstwy mszystej

- ☞ przekształcenie łąk trzęślicowych w ziołorośla

- ☞ zarastanie krzewami i drzewami

- ☞ *dalsze użytkowanie*

- ☞ utrzymanie niskiej roślinności

- ☞ przekształcenie łąk trzęślicowych w łąki ze śmiałkiem darniowym i kostrzewą czerwoną

Analiza oddziaływania zastawek (11)

Wariant II – brak piętrzenia

b) - analiza długookresowa

- Zwierzęta
 - ☞ brak warunków do bytowania gatunków cennych
- Użytkowanie
 - ☞ zmniejszenie plonów
 - ☞ zaprzestanie użytkowania

Wnioski

**Optymalny efekt =
pogodzenie interesów
przyrody i rolników
użytkujących łąki**

Wnioski

Coroczny duży plan

